

MICHAŁ MARKIJANOWICZ
28. VIII. 1886 — 8. IV. 1969

Po krótkiej chorobie, 8 kwietnia 1969 r. zakończył życie Dr Michał Markijanowicz, niestrudzony i czynny do ostatnich dni działacz zootechniki. Nie zabiegając nigdy o zaszczytne stanowiska, uchylając się od godności, całe swe długie życie poświęcił mądrej, owocnej pracy dla dobra polskiej hodowli zwierząt.

Michał Markijanowicz urodził się w Pułtusku 28 sierpnia 1886 r. Szkołę średnią rozpoczął w Warszawie a ukończył w Petersburgu, gdzie po śmierci ojca przeniósł się ze względów rodzinnych. W Petersburgu, odbył również studia wyższe, które ukończył w 1911 r. z tytułem kandydata nauk w zakresie biologii, ze specjalizacją w fizjologii zwierząt. Zaczawszy pracę w Ministerstwie Rolnictwa, dzięki wybitnym zdolnościom prędko awansował i już w 1916 r. powierzono Mu stanowisko naczelnika Wydziału Chowu Świń i Owiec. Współpracował On wówczas z wybitnymi

przedstawicielami zootechniki rosyjskiej i zapoznał się z hodowlą na dużych połaciach Rosji, a także, będąc kilkakrotnie delegowany za granicę, z hodowlą zwierząt w krajach Europy zachodniej.

Powróciwszy do kraju, od stycznia 1921 r. objął stanowisko inspektora hodowli zwierząt województw północno-wschodnich (wileńskie, nowogródzkie, białostockie, poleskie i wołyńskie). Mając za zadanie odnowienie hodowli na obszarze zniszczonym wojną i w dużej mierze zaniedbanym, chlubnie się z niego wywiązał i późniejszy bardzo pomyślny rozwój hodowli na tym obszarze wiele Mu ma do zawdzięczenia. Szczególne zasługi położył wówczas dla rozwoju hodowli czerwonego bydła polskiego odmiany nizinnej, organizując związek hodowców tego bydła.

W 1925 r. zajmuje odpowiedzialne stanowisko w Wydziale Hodowli Zwierząt Ministerstwa Rolnictwa, na którym pozostaje do wybuchu wojny. Działalność Jego w tym okresie trudno streścić, nie było bowiem poczynań w dziedzinach produkcji, hodowli czy doświadczalnictwa, w których nie zaznaczyłby się Jego wybitny udział. I tak np., współpracując z K. Różyckim i J. Ciemnołońskim, organizował produkcję i eksport bekoniów oraz był współtwórcą kontroli użytkowości rzeźnej świń. W dziedzinie owczarstwa przypisać Mu można walną część zasługi w powołaniu Polskiego Instytutu Wełnoznawczego, jednej z najlepszych placówek tego rodzaju w skali światowej. Bez przesady można stwierdzić, że głównie dzięki Jego działalności ujednoczone zostały w trzech byłych zaborach i od podstaw zreorganizowane według najlepszych wzorów zasady zarodowej hodowli zwierząt; owocem tej działalności było wydanie w 1934 r. Ustawy o hodowli bydła, trzody chlewnej i owiec, w której opracowaniu brał On wybitny udział.

Zdobywając w czasie wojny środki do życia pracą w „Bacutilu”, zaraz po jej zakończeniu powrócił do trudnej i niewdzięcznej, bo przeważnie anonimowej pracy urzędniczej. Od 1945 do 1953 r. zajmował stanowisko Naczelnika Wydziału Produkcji Zwierzęcej PKPG. Następnie powołany został na stanowisko Dyrektora Departamentu Produkcji Zwierzęcej Ministerstwa Rolnictwa, lecz decyzją władz nadrzędnych przeniesiony został wkrótce do Urzędu Rady Ministrów jako doradca w swej specjalności. W 1958 roku, po przejściu na emeryturę, objął funkcje Sekretarza Naukowego Komitetu Nauk Zootechnicznych PAN, którego działalność od tej pory znajdowała główne oparcie w Jego bezinteresownej pracy.

Od młodości cechowały Michała Markijanowicza postępowe przekonania społeczne, wypływające z głęboko humanistycznego światopoglądu. W 1906 r. za przekonania swe zapłacił kilkumiesięcznym więzieniem w Warszawie. Choć nigdy nie zabiegał o tytuły i wyróżnienia, był kilkakrotnie odznaczany, m. in. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Ze szczególnym oddaniem poświęcał się Michał Markijanowicz pracy w Polskim Towarzystwie Zootechnicznym, którego był współzałożycielem. Wspólnie z H. Malarskim, R. Prawocheńskim, K. Różyckim, J. Sosnowskim i Z. Zabielskim w ramach Komisji Doświadczalnictwa PTZ zajął się organizacją sieci Zootechnicznych Zakładów Doświadczalnych, utworzeniem podstaw materialnych dla ich rozwoju i opieką nad ich działalnością.

W okresie powojennym każdą wolną chwilę poświęcał odbudowie Towarzystwa i dostosowywaniu jego działalności do nowo wytworzonych warunków. Był członkiem Zarządu Towarzystwa, a od 1958 r. w ciągu kilku kadencji jego wiceprezesem. W 1965 r. na walnym zgromadzeniu w Olsztynie wyróżniono Go najwyższą godnością honorowego prezesa Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego.

Michał Markijanowicz był świadkiem i współtwórcą ciągłości w hodowli zwierząt od odzyskania niepodległości po dzień dzisiejszy, był nauczycielem i doradcą wielu pokoleń zootechników polskich. Dla tych, którzy ciągłość tę przekazywać mają dalszym pokoleniom, pamięć o Jego pracy w umiłowanym zawodzie będzie zachętą i drogowskazem.

Jan Kielanowski